

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА

Оцену одличан (5) добија ученик:

1) који је у потпуности усвојио основна, проширена и продубљена знања, умења и вештине према програму предмета;

2) чија су знања, умења и вештине на нивоу разумевања и самосталне примене у сродним и новим околностима, односно који: одваја битно од небитног, појединачно, опште и посебно ради уопштавања, логички повезује чињенице и појмове, самостално закључује на основу датих података, критички расуђује, решава проблеме на основу стваралачког мишљења, поседује богат речник и лако се усмено и писмено изражава, лако и брзо примењује стечена знања, испољава креативну активност на већини часова, показује интересовање и самоиницијативност за проширењ стечених знања и додатно самообразовање;

3) који је овладао предвиђеним психомоторним умењима и вештинама у руковању средствима и техникама рада на нивоу самосталне и стваралачке примене у различитим околностима.

Оцену врло добар (4) добија ученик:

1) који је у целини усвојио основна знања, умења и вештине и усвојио више од половине проширених, односно продубљених знања;

2) чија су знања, умења и вештине на нивоу самосталне репродукције, разумевања и примене, односно који: уочава битно, лако разуме, закључује и репродукује чињенице, дефиниције и законитости, критички анализује постојеће чињенице и формулише правила, лако се и правилно усмено и писмено изражава, испољава активност на већини часова у идејама, решењима на нов начин, самостално и уз помоћ наставника практично примењује знања, умења и вештине и истим и сличним ситуацијама, испољава интересовања и упорност у савлађивању програмом предвиђених садржаја;

3) који је овладао предвиђеним психомоторним умењима и вештинама у руковању средствима и техникама рада на нивоу самосталне примене.

Оцену добар (3) добија ученик :

1) који је у целини усвојио основна знања, умења и вештине и половину проширених знања, умења и вештина;

2) чији су знања, умења и вештине на нивоу самосталне репродукције и разумевања уз помоћ наставника, односно, на нивоу могућности ученика да: схвати значење научених садржаја, објашњења и да их повезује, уочава битно, а у ситуацијама анализа, интересовања и закључивања захтева посебно залагање наставника и додатну помоћ, има тешкоћа у брзом и тачном усменом и писменом изражавању;

3) који је овладао предвиђеним психомоторним умењима и вештинама у руковању средствима и техникама рада на нивоу примене.

Оцену довољан (2) добија ученик:

1) који је усвојио основна знања, умења и вештине;

2) чија су знања, умења и вештине на нивоу репродукције уз наставникову помоћ, односно који: испољава тешкоће у анализи чињеница, података, њиховом уопштавању и закључивању, има склоност ка паивном запамћивању и механичком репродуковању, има тешкоћа у усменом и писменом изражавању, испољава несналажење у новим ситуацијама;

3) који је овладао предвиђеним психомоторним вештинама и умењима у руковању средствима и техникама рада уз помоћ наставника.

Оцену недовољан (1) добија ученик који није усвојио знања, умења и вештине предвиђене програмом.

У бодовање и оцењивање писмених и усмених провера укључена су задаци сва три нивоа према степену могуће усвојености градива: основни, средњи и напредни ниво.

ОСНОВНИ НИВО:

1) Вештина читања и разумевања прочитаног:

CJ.1.1.1 разуме текст (ћирилични и латинични) који чита наглас и у себи

CJ.1.1.2. разликује уметнички и неуметнички текст; уме да одреди сврху текста

CJ.1.1.3. препознаје различите функционалне стилове на једноставним примерима

CJ.1.1.4. разликује основне делове текста и књиге (наслов, поднаслов, наднаслов, основни текст, поглавље, пасус, фуснота, садржај, предговор, поговор); препознаје цитат; служи се садржајем да би пронашао одређени део текста

CJ.1.1.5. проналази и издваја основне информације из текста према датим критеријумима

CJ.1.1.6. разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног

CJ.1.1.7. повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасно исказане односе (временски след, средство- циљ, узрок-последица и сл.) и изводи закључак заснован на једноставном тексту

CJ.1.1.8. чита једноставне нелинеарне елементе текста: легенде, табеле, дијаграме и графиконе

2) Писано изражавање:

CJ.1.2.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу)

CJ.1.2.2. саставља разумљиву, граматички исправну реченицу

CJ.1.2.3. саставља једноставан наративан или дескриптиван текст и уме да га организује у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста)

CJ.1.2.4. уме да преприча текст

CJ.1.2.5. свој језик прилагођава медијуму изражавања (говору, писању, теми, прилици..)

CJ.1.2.6. влада основним жанровима писане комуникације

CJ.1.2.7. зна да се служи Правописом (школским издањем)

CJ.1.2.8. примењује правописну норму

CJ.1.2.9. има изграђену језичку толеранцију и негативан став према језику дискриминације и мржње

3) Граматика, лексика, народни и књижевни језик:

CJ.1.3.1. зна особине и врсте гласова, дели речи на слоге, примењује књижевнојезичку норму у вези са гласовним променама

CJ.1.3.2. уочава разлику између књижевне и некњижевне акцентуације

CJ.1.3.4. препознаје врсте речи и зна основне граматичке категорије променљивих и непроменљивих речи

CJ.1.3.5. разликује просте речи од твореница; препознаје корен речи

CJ.1.3.6. препознаје синтаксичке јединице (реч, синтагму, предикатску реченицу и комуникативну реченицу)

CJ.1.3.7. разликује основне врсте независних реченица

CJ. 1.3.9. правилно употребљава падеже

CJ.1.3.10. правилно употребљава глаголске облике (осим имперфекта)

CJ.1.3.12. препознаје основне лексичке појаве: једнозначност и вишезначност речи, као и основне лексичке односе: синонимију, хомонимију, антонимију, метафору

CJ.1.3.15. одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава и /или контекста у коме су употребљене

CJ. 1.3.17. разликује појмове књижевног и народног језика код Срба

4) Књижевност:

CJ.1.4.1. повезује наслове прочитаних књижевних дела (од 5. до 8. разреда) са именима аутора тих дела

CJ.1.4.2. разликује усмену и ауторску књижевност

CJ.1.4.3. разликује основне књижевне родове: лирику, епику и драму

CJ.1.4.5. препознаје различите облике казивања (нарација, дескрипција, дијалог и монолог)

CJ.1.4.7. уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тему, фабулу, време и место радње

СРЕДЊИ НИВО:

1) Вештина читања и разумевања прочитаног

CJ.2.1.1. чита текст користећи различите стратегије читања: "летимично читање"

CJ.2.1.2. познаје врсте неуметничких текстова (излагање, технички опис, приповедање, расправа, реклама)

CJ.2.1.3. препознаје и издваја језичка средства карактеристична за различите функционалне стилове

CJ.2.1.4. разликује све делове текста и књиге, укључујући индекс, појмовник и библиографију

CJ.2.1.6. разликује чињеницу од коментара, објективност од пристрасности и пропаганде

2) Писано изражавање:

CJ.2.2.1. саставља наративни и дескриптивни текст, који је целовит и кохерентан

CJ.2.2.2. саставља вест, реферат и извештај

CJ.2.2.4. зна основне особине говорног и писаног језика

CJ.2.2.5. зна правописну норму и примењује је у већини случајева

3) Граматика, лексика, народни и књижевни језик

CJ.2.3.1. одређује место акцента у речи

CJ.2.3.2. препознаје гласовне промене

CJ.2.3.3. Познаје врсте и подврсте речи

CJ.2.3.4. познаје основне начине грађења речи

CJ.2.3.6. одређује реченичне и синтагматске чланове

CJ.2.3.7. препознаје главна значења падежа

CJ.2.3.8. препознаје главна значења и функције глаголских облика

CJ.2.3.9. препознаје метонимију

CJ.2.3.10. Зна значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима, као и другим литерарним текстовима наменљеним младима

4) Књижевност:

CJ.2.4.2. повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик из дела

CJ.2.4.3. разликује лирско-епске врсте(баладу, поему)

CJ.2.4.4. разликује књижевнонаучне врсте:биографију аутобиографију, дневник, путопис и научно-популарне текстове

CJ.2.4.5. препознаје и разликује тражене стилске фигуре у књижевноуметничком тексту(персонификација, хипербола, градација, метафора, контраст)

CJ.2.4.7. разликује облике казивања у књижевноуметничком тексту: приповедање,описивање, монолог /унутрашњи монолог, дијалог

CJ.2.4.9. уме да води дневник о прочитаним књигама

НАПРЕДНИ НИВО:

1) Вештина читања и разумевања прочитаног

CJ.3.1.1 проналази, издваја и упоређује информације из два дужа текста сложеније структуре

CJ.3.1.2. издваја кључне речи и резимира текст

CJ.3.1.3. издваја из текста аргументе у прилог некој тези или аргументе против ње

CJ.3.1.4. чита и тумачи сложеније нелинеарне елементе текста

2) Писано изражавање

CJ.3.2.1. организује текст у логичне и правилно распоређене пасусе

CJ.3.2.2. саставља аргументативни текст

CJ.3.2.3. пише приказ(књиге, филма, позоришне представе...)

CJ.3.2.5. зна и доследно примењује правописну норму

3) Граматика, лексика, народни и књижевни језик

CJ.3.3.1. дели реч на слоге у сложенијим примерима

CJ.3.3.2. познаје гласовне промене

CJ.3.3.3. зна и у свом говору примењује акцентску норму

CJ.3.3.4. познаје подврсте речи

CJ.3.3.5. познаје подврсте синтаксичких јединица

CJ.3.3.6. познаје главна значења падежа и главна значења глаголских облика

CJ.3.3.8. зна значења фразеологизама у научнопопуларним текстовима намењених младима и правилно их употребљава

4) Књижевност

CJ.3.4.1. наводи наслов дела, аутора, род и врсту на основу одломака, ликова, карактеристичних тема и мотива

CJ.3.4.2. издваја основне одлике књижевних родова и врста у конкретном тексту

CJ.3.4.3. разликује аутора дела од лирског субјекта и приповедача у делу

CJ.3.4.4. проналази и именује стилске фигуре; одређује функцију стилских фигура у тексту

CJ.3.4.5. одређује и именује врсту строфе и стиха

CJ.3.4.6. тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући се на само дело

CJ.3.4.7. изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже

CJ: 3.4.8. повезује књижевноуметничке текстове с другим текстовима који се обрађују у настави